

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ОТДЕЛ „ЕВРОПЕЙСКО ПРАВО“

ДЕ-356-05-8/16.07.2013 г.

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА
И ТУРИЗЪМ

СТАНОВИЩЕ

Относно: Законопроект за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол, № 302-01-6, внесен от Министерски съвет на 09.07.2013 г.

I. Със законопроекта за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол се предлага да се отмени §8 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗПСК (ДВ, бр.65 от 2008 г., в сила от 22.07.2008 г., изм. и доп, бр.18 от 2010 г., в сила от 5.03.2010 г.), което ще доведе до съответствие на българското законодателство с принципите определени в чл.49 и чл.63 от Договора за функционирането на Европейския съюз /ДФЕС/.

II. Предложеното изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол е вследствие на получено мотивирано становище от Европейската комисия по процедура по нарушение на правото на Европейския съюз, съгласно чл.258 от ДФЕС. Цитираната европейска разпоредба дава право на Европейската комисия ако счете, че дадена държава-членка не е изпълнила задължение, произтичащо от Договорите, да издаде мотивирано становище по този въпрос, след като даде възможност на съответната държава да изложи своите съображения. Мотивираното становище на Европейската комисия е последният етап от досъдебната фаза на процедурата по нарушение.

Ако съответната държава не се съобрази с това мотивирано становище в срока, определен от Европейската комисия, последната може да сезира Съда на Европейския съюз, т.е. да постави начало на съдебната фаза на процедурата по нарушение.

Вторият етап от досъдебната фаза на процедурата по нарушение срещу България е стартирала на 21.03.2013 г. с решение № 2012/4002 на Европейската комисия.*

III. Съгласно гореизложеното постъпилият законопроект за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол не противоречи на европейското право и ще доведе до съответствие с принципите на чл.49 и чл.63 от ДФЕС.

*** Décisions de la Commission du 21/03/2013**

България/Bulgaria

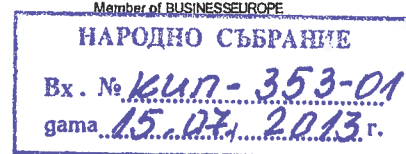
BG	2012/4002	MARK	Restrictive imposition of mortgages following privatisation	Avis motivé 258(ex226)
-----------	------------------	-------------	---	-------------------------------

15.07.2013 г.

РБ

Изх. № 02-00-24/15.07/2013 г.

ДО

**Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКАТА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

ОТНОСНО: Становище по ЗИД на Закон за приватизация и следприватизационен контрол, № 302-01-6, внесен от Министерски съвет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

БСК подкрепя §§ 1 и 3 и Преходните и заключителни разпоредби на внесеня законопроект за изменение на Закона за изменение и допълнение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол (ЗПСК).

Относно § 2, с който се отменя § 8 от ПРЗ на ЗИД ЗПСК (ДВ бр. 72 от 2006 г., изм. бр. 65/2008 г. и бр. 18/2010 г.), БСК споделя мотивите към законопроекта, че в § 11д от Допълнителните разпоредби се съдържат достатъчно възможности за обезпечаване изпълнението на задължения по приватизационен договор от страна на органите по приватизация, съответно Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

С уважение,

ИЗП.ПРЕДСЕДАТЕЛ

(Бо

**АСОЦИАЦИЯ
НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КК17353-01-6
дата 15.07.2013 г.

1527 София, ул. Тракия №15
тел./факс: (02) 963 37 52, 963 37 56
e-mail: bica@bica-bg.org
www.bica-bg.org

Изх. № 458/15.07.2013 г.

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И
ТУРИЗЪМ КЪМ
42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Становище на Асоциация на индустриалния капитал в България по проект на закон за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол, № 302-01-6, внесен от Министерския съвет на 09.07.2013 г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ИМАМОВ,

В отговор на Ваше писмо № кип 353-01-6/10.07.2013 г. относно проект на Закон за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол, № 302-01-6, внесен от Министерския съвет на 09.07.2013 г. изразяваме следната позиция:

Същността на предложения проект на закон е отмяната на § 8 от Преходните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн. - дв, бр. 72 от 2006 г., изм. - дв, бр. 65 от 2008 г., в сила от 22.07.2008 г., изм. - дв, бр. 18 от 2010 г., в сила от 05.03.2010 г.). Промяната се налага във връзка с Мотивирано становище С (2013) 1550/21.03.2013 на Европейската комисия по процедура за нарушение № 2012/4002, визиращо несъответствие с Договора за функциониране на ЕС и конкретно с принципите на свободното движение на капитали и свобода на установяване.

Асоциация на индустриалния капитал в България подкрепя посочения проект и счита, че същият следва да се приеме.

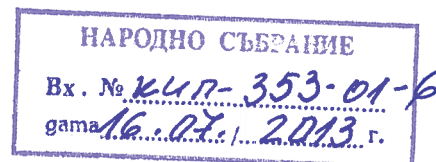
АИКБ същевременно счита, че следва да се прилагат стриктно нормите за налагане на обезпечителни мерки, предвидени в ГПК и ЗЗД, както и тези по § 11д от Допълнителните разпоредби на ЗПСПК, които по наше мнение създават възможност за държавата да обезпечи вземанията си.

С УВАЖЕНИЕ,

ВАСИЛ БЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА
АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
Иск. N 534
дата 16.07.2013

ДО

Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА
ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
ПРИ 42-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ НА БЪЛГАРСКАТА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА
ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯТА И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОННИЯ КОНТРОЛ, СИГН. №
302-01-6

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

След като се запозна с посочения законопроект и основанията за изготвянето му, Българската търговско-промишлена палата (БТПП) представя следното становище:

Основните предложени изменения са свързани с отпадане на § 8, ал. 1 и 2 от Преходните разпоредби на ЗИД на Закона за приватизацията и следприватизационния контрол (ЗПСК), регламентиращ възможност държавата да обезпечава изпълнението на задължения по приватизационен договор чрез учредяване на ипотека и налагане на други обезпечителни мерки върху активи на приватизираното дружество.

Посочената разпоредба води до засягане на икономическите интереси на лица, които се явяват последващи добросъвестни купувачи на приватизираното дружество и не участват в приватизационните отношения (в случая, когато ипотека се налага след тази покупко-продажба), както и на лица, притежаващи акции в дружеството, които търпят последствия от неспазване на приватизационно задължение от друг акционер.

В свое мотивирано становище, Европейската комисия (ЕК) изтъква, че действащата разпоредба на § 8 от Преходните разпоредби на ЗИД на ЗПСК

представлява ограничаване правото на свободно движение на капитали и на правото на установяване в рамките на ЕС. В този смисъл, от ЕК е констатирано неизпълнение от България на задължения по Договора за функциониране на ЕС. За да преустанови неизпълнението, България трябва срочно да предприеме необходимите мерки за съобразяване със становището на Комисията.

В случай, че споменатият текст от закона отпадне, държавата няма да се лиши от механизъм за обезпечаване на вземанията си във връзка с ангажименти по приватизационни договори. По силата на § 11д от Допълнителните разпоредби на ЗПСК, държавата може да обезпечава изпълнението като учредява законна ипотека, залог или други обезпечения – каквито се явяват обезпечителните мерки по ГПК и приложимите способности по ЗЗД.

Предвид изложеното и с оглед възможността ЕК да сезира Съда на ЕС, което може да доведе до съществени финансови санкции за България и при всички случаи ще се отрази негативно на имиджа на държавата, БТПП подкрепя предложението проект на ЗИД на Закона за приватизацията и следприватизационния контрол.

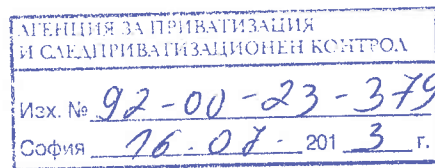
С уважение,

Цв. Симеонов -
председател на БТПП

ДО
Г-Н АЛИОСМАН ИМАМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
гр. София, 1169
пл. "Княз Александър I" №1

На Ваш изх. № кип 353-01-6/10.07.2013г.

Относно: проект на Закон за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИМАМОВ,

Във връзка с писмо с Ваш изх. № кип 353-01-6/10.07.2013г./вх. № АПСК 02-00-8/11.07.2013г./, касаещо предстоящото обсъждане на внесения в Народното събрание Законопроект за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол, №302-01-6, внесен от Министерски съвет на 09.07.2013г., моля да имате предвид следното:

В §2 от Преходните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол е предвидена отмяна на §8 от ПР на ЗИД на ЗПСК. В мотивите към проекта е посочено, че §8 от ПР на ЗИД на ЗПСК въвежда специално държавно право, което нарушава интересите на инвеститорите от ЕС, не отговаря на изискванията за пропорционалност и е неподходящо за постигане целите на ЗПСК за създаване на условия за прозрачна и икономически ефективна приватизация, при равнопоставеност на инвеститорите. Посочено е, че с прилагането на тези ограничителни разпоредби, България нарушава правата, с които се ползват инвеститорите от ЕС, съгласно чл.63 и чл.49 от ДФЕС, тъй като предвижда възможността при неизпълнение на задълженията по приватизационен договор, държавата да учреди ипотека и да наложи други обезпечителни мерки, не само върху имуществото на купувача, но и върху имуществото на приватизираното дружество, независимо от размера на участието на купувача в капитала на дружеството.

По така изложените съображения, посочени в мотивите към проекта на Закон за изменение на ЗПСК, относно отмяната на §8 от ПР на ЗИД на ЗПСК, Агенция за приватизация и следприватизационен контрол, в качеството на единствен орган, оправомощен по силата на закона да прилага разпоредбата на §8 от ЗПСК счита, че разпоредбите на българското законодателство не противоречат на чл.49 и чл.63 от ДФЕС и не следва разпоредбата на §8 от ПР на ЗИД на ЗПСК да бъде отменена. Мотивите ни за това са следните:

Съгласно разпоредбата на чл. 18, ал. 6 от Конституцията на Република България, държавните имоти се стопанисват и управляват в интерес на гражданите и на обществото.

Този основен конституционен принцип е съобразен от законодателя, който е предвидил създаването на специален закон, а именно ЗПСК (ЗППДОБП (отм.)), в който законодателят е регулирал в подробна уредба именно отношенията между държавата и българските и чуждестранни физически и юридически лица, възникнали при подготовката, сключването и контрола по приватизационните сделки.

Ако това не беше така, и държавата не считаше, че приватизационните договори, не са по-особени гражданско-правни сделки, с административни елементи, подготовката, сключването и контрола на приватизационните сделки щяха да се уреждат и към настоящия момент от действащите още преди приемането на ЗПСК (ЗППДОБП (отм.)) разпоредби на Търговския закон и Закона за задълженията и договорите.

При действието на ЗПСК (ЗППДОБП (отм.)) практиката по осъществяване на следприватизационния контрол е показала редица проблеми, свързани с цялостно или частично неизпълнение на следдоговорните ангажменти на купувачите по приватизационните договори, довело до завеждането на редица съдебни дела, във връзка с начислени неустойки, лихви за забава на купувачите по приватизационни договори, придобили, не само част от капитала (дялове или акции на приватизираните дружества), а реално съществуващи активи на дружеството, обект на приватизация (движими и недвижими вещи), които активи остойностяват придобитите от купувача акции и дялове по силата на приватизационния договор. Въпреки наличието на голям брой осъдителни решения срещу купувачи по приватизационни договори, до влизане в сила на §8 от ЗПСК, даващ възможност за налагане на обезпечения върху имуществата на приватизираните дружества, където зад закупените акции или дялове, като част от капитала на самите приватизирани дружества, са съсредоточени основните активи на дружествата, а купувачите по приватизационните договори, в по-голяма част от случаите не притежават никакво имущество и са създадени като юридически лица само за целите на приватизацията, АПСК реално бе лишена от възможността при присъдени в нейна полза милиони левове да събере дължимите частни държавни вземания.

Именно поради това се въведе и изискването на чл. 78, ал. 2 от Закона за държавната собственост (в сила от 05.03.2010г.), който предвижда отписването на имоти, придобити по силата на приватизационен договор за продажба на обособена част от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала, както и на имоти - собственост на дружества, чиито акции или дялове са били предмет на приватизационни договори за продажба, по които Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол осъществява следприватизационен контрол, да се извършва със заповед на областния управител само след представяне на удостоверение, издадено от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол за липса на задължения, произтичащи от неизпълнение на приватизационния договор.

Това представлява една предохранителна мярка, която е въведена от законодателя с цел защита на държавния интерес за осъществяване на ефективен следприватизационен контрол и възможността на АПСК, още при констатиране на неизпълнение на следприватизационен ангажмент и приложени санкции за неизпълнението да е налице реална възможност за налагане на обезпечения, включително чрез възбрана и ипотека върху недвижими имоти, собственост на купувача и на приватизираното дружество.

Целта на горесцитираната разпоредба е упражняване на ефективен следприватизационен контрол и оптимално събиране на присъдените с окончателни съдебни решения частни държавни вземания на АПСК.

Същността на приватизационната сделка е ясно дефинирана в разпоредбата на чл.1, ал.2 от ЗПСК, според която приватизация е прехвърляне чрез продажба на български физически или юридически лица с под 50 на сто държавно и/или общинско участие в капитала или на чуждестранни лица на:

1. дялове или акции - собственост на държавата или общините от търговски дружества;
2. дялове или акции - собственост на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала в други търговски дружества;
3. обособени части от имуществото на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала;

4. обособени части от имуществото на търговски дружества, чийто капитал е собственост на други търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала;

5. имоти - частна държавна собственост, с данъчна оценка над 10 000 лв.;

6. общински нежилищни имоти, невключени в имуществото на общински търговски дружества, които се използват за стопански цели (магазини, ателиета, складове, сервиси, цехове и др.), както и незавършени обекти на строителството, невключени в имуществото на общински търговски дружества.

Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2009 г., ОСТК, докладчик председателят Марио Бобатинов и съдията Емил Марков приватизационният договор не е търговска сделка, а особена гражданскоправна сделка с административни елементи. Това е особена, нетипична гражданскоправна сделка, в съдържанието на която се включват и административни елементи и не може да се разглежда като сделка по извършване на типичната за търговеца дейност и основен източник на неговите доходи.

Специфичната цел на приватизационната продажба е прехвърляне правото на собственост върху дялове, акции или части от имуществото на търговските дружества с повече от 50 на сто държавно или общинско участие в капитала. Приватизационният договор се отличава не само със своя предмет и страни, но следва да се сключи при спазване на определена административна процедура като се съблюдава обществен интерес. Купувачите по приватизационните договори получават определени преференции не само спрямо обекта на продажбата, но и по отношение на цената, начина на плащане и др. Придобиването на акции или дялове от капитала на приватизираните дружества от кандидат-купувачите по приватизационните процедури, е обусловено както от предложената цена по сделката, така и от поемането на определени задължения от страна на купувача, които защитават обществен интерес и които водят до избирането им от страна на държавата за купувачи по приватизационните сделки. По тази причина в приватизационния договор често се съдържат задължения, които са различни от характерните за договора за гражданската и търговската продажба. Такива са обвързващите купувача задължения извън задължението му за заплащане на цената, като тези за извършване на инвестиции, изразяващи се в ремонт и обновяване на основните фондове на предприятието, запазване и разкриване на нови работни места, извършване на определени дейности с екологична насоченост, съхраняване предмета на дейност за определен в договора срок, както и ограничена по време забрана за продажба на предприятието или на обособени негови части и др. Липсата на реална обезпечителна мярка при неизпълнени в срок задължения от страна на инвеститорите, би довела до липсата на адекватна гаранция за реалното изпълнение на така поетите ангажименти към държавата, каквато съществуваше преди приемането на §8 от ЗИД на ЗПСК/дв, бр.72 от 2006г./

Допълнителен аргумент в подкрепа на това, че приватизационният договор не е търговска сделка е и процесуалната разпоредба на чл. 365 ГПК, в чиито т. 1 и т. 2 изрично се разграничава приватизационния договор от търговската сделка.

С изменение на ЗПСК, обнародвано в ДВ, бр. 72 от 2006 г., на АСК е дадена възможност за вписване на законни ипотечи за обезпечаване вземанията на държавата, като съгласно клаузите на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК (в сила от 05.03.2010г.) за заварените приватизационни договори, по които има неизпълнени в срок задължения, изпълнителният съвет на Агенцията за следприватизационен контрол (сега АПСК), съответно органите по чл. 4, ал. 2, могат да предприемат необходимите действия за учредяване на законна ипотека върху имуществото на купувача, а в случаите по чл. 25 и 35 от отменения ЗППДОБП (отм.) - върху имуществото на приватизираното дружество. Следва да се отбележи, че така приетата разпоредба е имала само 6 месечен преклузивен срок на действие. В резултат на тази правна възможност събираемостта на голяма част от

дотогава несъбираемите на практика частни държавни вземания се увеличава, но констатациите също показват, че голяма част от приватизираните дружества са останали без имущество. При преценката на прилагания закона орган и самия законодател, че въведената законова промяна е довела до реално повишаване предохранителната и стимулираща функция на следприватизационния контрол, както и повишаване реалната събираемост на вземанията на държавата вследствие упражнен следприватизационен контрол, през 2008г., чрез изменение в ЗПСК, отново е въведена разпоредбата за вписване на законни ипотеки, но срокът за вписването им от страна на АСК (сега АПСК) е променен на постоянен, като през 2010 г. със ЗИД на ЗПСК горепосоченият § 8, ал. 1 от ПР към ЗИД на ЗПСК е изменен и допълнен с цел предоставяне възможност на АПСК да предприема необходимите действия за учредяване на законна ипотека или налагане на обезпечителни мерки по чл. 397 от ГПК, както върху имуществото на приватизираното дружество, така и върху имуществото на купувача, и то при всички случаи на приватизационни продажби, когато има неизпълнени в срок задължения по приватизационните договори.

Съгласно мотивираното становището на ЕК, разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК засяга интересите на инвеститорите от ЕС, в случаите когато са придобили контролен пакет от капитала на приватизираното дружество в България, което би ги лишило от право да взимат управленски решения и да се разпореждат с активите на приватизираното дружество.

Считаме, че тази разпоредба не ограничава инвеститорите по никакъв начин, доколкото с нея не се възпрепятства вземането на управленски решения и разпореждане с активи на дружеството, което е напълно възможно с оглед действащата нормативна уредба, въпреки наличието на предвидената законова възможност на АПСК за вписване на законни ипотеки, тъй като ипотека по същността си представлява една привременна обезпечителна мярка, предвидена в полза на всички кредитори с несъбрани чрез доброволно изплащане от длъжника вземания, съгласно общата разпоредба на ЗЗД, визирана в чл. 166 и чл. 168 и в общата хипотеза на сключване на всеки един граждански или облигационен договор.

Разпоредбата на законните ипотеки е правен институт, който е приложим само в случаите на констатирано неизпълнение на страна по един облигационен договор. Вписването и реализирането ѝ не се извършват самоцелно от никой частно правен субект на гражданското и облигационно право, още повече от държавата, като страна по приватизационна сделка. Например банките, които работят по кредитни програми с инвеститори от ЕС, обезпечават на един предварителен етап, още при сключването на договора за банков кредит, вземанията си, които биха възникнали от едно бъдещо неизпълнение на задълженията по договора, но пристъпването към реализиране на обезпечението се извършва само в случай на доброволно плащане на просрочените кредитни задължения. Кое то води до извода, че ограничаването на вещните права на собственика на недвижимите имоти, може да бъде реализирано само в случаите на неговото собствено недобросъвестно поведение на страна по всеки граждански договор, а по силата на §8 от ПР на ЗИД на ЗПСК – и по приватизационния договор. В чл.60, ал.4 от Закона за кредитните институции е предвидено правото на банката – кредитор, да вписва законна ипотека върху недвижимите имоти и вещни права върху тях, които се придобиват изцяло или частично чрез ползване на банков кредит. В този смисъл разпоредбата на горесцитирания параграф по никакъв начин не предполага създаване на по-ограничителен режим за неизправната страна по една приватизационната сделка, от режима, касаещ неизправната страна по всяко едно облигационно отношение, уредено от общите разпоредби на ЗЗД.

Различията между общите разпоредби на ЗЗД и тази на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК е, че кредиторът не е частно правен субект, а държавата и основанийето за вписването на ипотека са неизпълнени в срок задължения по приватизационен договор, като по-особен

вид правна сделка (Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2009 г., ОСТК).

Считаме, че разпоредбата има не ограничителен, а по-скоро стимулиращ характер за всички добросъвестни инвеститори, готови да реализират на практика поетите с приватизационния договор ангажменти, което създава възможност за придобиване на пакет от капитала на държавно или общинско предприятие при наличие на по-ниска от конкурентната пазарната цена към момента на сключване на сделката. В този смисъл и доколкото разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК се прилага само в случаите на констатирано по надлежния ред от страна на държавен орган какъвто е АПСК неизпълнение на поетите с приватизационния договор задължения, АПСК не споделя становището на ЕК, че тази разпоредба не отговаря на изискванията за пропорционалност и е неподходяща за постигането на целите на ЗПСК за създаване на условия за прозрачна и икономически ефективна приватизация при равнопоставеност на инвеститорите.

С оглед гореизложеното целта на разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК не се ограничава само до ефективното събиране на постъпления от приватизация и в този смисъл не е основание за ограничаването на свободното движение на капитали и на правото на установяване, съгласно чл. 63 и чл.49 от ДФЕС.

Липсата на тази разпоредба в законодателството до септември 2006г., както и на превантивните мерки, визирани в чл. 78, ал. 2 от ЗДС, създаде реална възможност в продължение на десет години след началния процес на приватизацията в България за поемане на следдоговорни ангажменти, за които на купувачите е предварително известно, че неизпълнението им дори при наложена от държавата санкция не би довело до реална намеса в имуществената им сфера. Това доведе до липса дори на изплащане на цената като основно задължение по всеки един договор, включително и приватизационния, в по-голяма част от сключените приватизационни договор с купувачи – РМД. Именно това, а не разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК създаваше предпоставки за липсата на пропорционалност и неравнопоставеност между инвеститорите, придобили държавни и общински предприятия по силата на приватизационните договори, и всички останали инвеститори на българския пазар.

В мотивите към проекта на Закон за изменение на Закона за приватизация и следприватизационен контрол са застъпени погрешни твърдения, че отмяната на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК няма да лиши държавата от възможността при неизпълнение от насреещната страна на поетите с приватизационния договор задължения, да търси обезпечение на вземанията си, тъй като възможността за това е уредена в §11д от ДР на ЗПСК. Следва да се има предвид, че в § 11д е предвиден ред за обезпечаване на изпълнението на задълженията само върху имуществото на купувачите /които в по-голяма част от констатираните случаи на неизпълнение не притежават никакво имущество/, като в него не се предвижда ред за налагане на обезпечения върху имуществото на приватизираните дружества, какъвто се съдържа в § 8. Посочените в мотивите възможности за обезпечение на вземанията чрез налагане на обезпечителни мерки по чл.397 от ГПК или чрез прилагане разпоредбите на ЗЗД /чл.149-182 от ЗЗД/ също касаят налагане на обезпечителни мерки върху имотите на купувачите, а не на приватизираните дружества, където са съсредоточени активите на закупените в хода на приватизацията дружества, по –голяма част от които купувачи са РМД без изпълнени основни задължения по-договорите, каквото е разсроченото изплащане на цената по същите, като в някои хипотези изискват изрично съгласие на вече установени длъжници на държавата, които нямат интерес да изразяват такова с оглед налагане на обезпечителни мерки върху имуществото им при вече констатирано неизпълнение. Следва да се има предвид, че разпоредбите на §8 и §11д от ЗПСК са с различно съдържание и в тях заложената воля на законодателя при приемането им е била да се разграничат хипотезите на вписване на законни ипотечи при самото сключване на приватизационния договор и поемането на задължение, които подлежат на изпълнение, от случаите на вече констатирано

неизпълнение на неизправни купувачи по приватизационни договори, и начислени неустойки като санкции от страна на държавата, съгласно разпоредбите на ЗПСК. В този смисъл разпоредбите на двата параграфа не се припокриват като съдържание, а съдържат коренно различен смисъл, като едната разпоредба – на §11д дава възможност само при сключване на приватизационния договор страните да обвържат поетите задължения, подлежащи на следприватизационен контрол, като за обезпечение **в тази хипотеза може да служи само и единствено имуществото на купувача, а не и на приватизираното дружество**, чиито акции или дялове са предмет на приватизационната продажба и зад които стоят всички активи на дружеството. Докато разпоредбата на §8 дава възможност не само при самото сключване на приватизационния договор, но и при констатирано впоследствие неизпълнение на приватизационната сделка, да бъде учредена законна ипотека върху имуществото както на купувачите, така и върху имуществото на приватизираното дружество, което стимулира изпълнението на задълженията, предмет на следприватизационен контрол и води до реално събиране на присъдените в полза на държавата вземания.

Нормата на § 8, ал.1 от ЗИД на ЗПСК, гарантира събираемостта на вземанията на държавата, възникнали от неизпълнение на задълженията по приватизационните договори от страна на неизправните купувачи и не възпрепятства дейността на никой инвеститор, който добросъвестно изпълнява поетите със сключването на приватизационния договор ангажименти. Тази разпоредба не е самоцелна и не ограничава по никакъв начин всеки един инвеститор в Република България, сключил приватизационна сделка. Нормата е приложима само и единствено в случаите на констатирано неизпълнение на поети следприватизационни задължения от недобросъвестни купувачи, с наложена санкция от АПСК, като следва да се обърне внимание, че самото вписване на законна ипотека по никакъв начин не възпрепятства вземането на управленски решения и разпореждане с активите на дружеството, както и осъществяването на потенциални бъдещи инвестиции в приватизираните български дружества, поради факта, че до реализация на така вписаното обезпечение се пристъпва едва след установяване с влязло в сила съдебно решение на дължимите частни държавни вземания и липса на доброволно плащане от страна на длъжниците в хода на образуваните изпълнителни дела. Нещо повече, в ЗПСК са предвидени достатъчно разпоредби, защитаващи интересите дори на купувачите, неизпълнили задължения по приватизационен договор. Съгласно разпоредбите на чл.22б и чл.32б от ЗПСК е предоставена още една възможност за длъжниците, които искат да запазят собствеността върху вече ипотекираните в полза на АПСК недвижими имоти като погасят вземанията на държавата и изпълнят постановените съдебни решения в полза на АПСК, но изпитват финансови затруднения за цялостно изплащане на дълга да сключат спогодби и споразумения с които да разсрочат както изпълнението на вече поети приватизационни ангажименти, така и присъдени в полза на АПСК от българските съдилища частни държавни вземания, подлежащи на принудително събиране, като съгласно цитираната разпоредба от деня на сключване на спогодбата или споразумението, образуваните изпълнителни дела за събиране на вземанията, предмет на спогодбата или споразумението се спират, което създава възможност за окончателно изплащане на дълга без пристъпване към изпълнение върху ипотекираните имоти.

От друга страна отмяната на разпоредбата на §8 от ЗИД на ЗПСК би довела до значително намаляване на приходите, гарантирани вследствие събирането на присъдени с влязло в сила решение суми, представляващи частни държавни вземания, които съгласно чл. 8, ал. 1 от Закона за приватизация и следприватизационен контрол, се внасят и отчитат в Централния бюджет и се разпределят изцяло в полза на Държавния фонд за гарантиране устойчивост на държавната пенсионна система. Така се гарантира устойчивостта на пенсионната система, като в същото време защитава конституционно защитените права на всеки гражданин, каквито са правото на обществено осигуряване и правото на труд. Посочените права, са сред основните права на гражданите, представляващи ценности от висш порядък, които приоритетно следва да бъдат защитени. В този смисъл считаме, че така предложения законопроект за цялостна отмяна на тази разпоредба трябва да бъде разгледана всеобхватно и да обхване последиците, които би имала не само по отношение

на инвеститорите, но и по отношение защита интереса на държавата и на българските граждани.

В този смисъл и с оглед гореизложеното, становището на АПСК, като орган, оправомощен от държавата да прилага разпоредбите на ЗПСК, е да не се пристъпва към отмяна на разпоредба на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК, тъй като същата не противоречи на заложените в ДФЕС принципи за свободно движение на капитали и свобода на установяване, и е в съответствие със залегналите в чл.2, ал.1 от ЗПСК цели за прозрачна и икономически ефективна приватизация при равнопоставеност на инвеститорите.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР